

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 1101-211/2017-2

Datum: 20.12.2017

Zadeva: Predlagam.vladi.si - predlog 8710-300 – priznanje delovne dobe za študentsko delo tudi za tiste, ki so ga opravljali pred letom 2015

Spoštovani,

v zvezi s predlogom 8710-300, posredovanim preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, da se prizna delovna doba za študentsko delo tudi za tiste, ki so ga opravljali pred letom 2015, z vidika pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti posredujemo naslednje stališče.

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1) têrmin »delovna doba« uporablja pri določitvah, kjer vprašanje obdobja dela delavca v delovnem razmerju pri delodajalcu vpliva na obseg ali vsebino pravic in obveznosti, ki izhajajo iz delovnega razmerja, kot so npr. pravice delavcev pri spremembi delodajalca (75. člen) ali ob odpovedi s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi pri drugem delodajalcu (92. člen), posebej pa pri določitvi pravice delavcev do »dodatka za delovno dobo« v 129. in 222. členu, pri čemer zakon podrobnejšo ureditev prepušča kolektivnim pogodbam na ravni dejavnosti. Namen ZDR-1 je urejanje delovnega razmerja, ki se sklepa s pogodbo o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem (1. člen). Cilji zakona so vključevanje delavcev v delovni proces, zagotavljanje usklajenega poteka delovnega procesa ter preprečevanje brezposelnosti, pri čemer se upošteva pravica delavcev do svobode dela, dostojanstva pri delu in varuje interese delavcev v delovnem razmerju (1. člen). Delovno razmerje je definirano kot razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca (4. člen). Iz navedenega izhaja, da se termin delovna doba neposredno povezuje z obstojem delovnega razmerja ter ga kot takega ni mogoče aplicirati na morebitne druge oblike ali pravne podlage za opravljanje dela. **V zvezi z vprašanjem, katera obdobja zaposlitve se upoštevajo v delovno dobo je po našem mnenju treba izhajati iz ureditve v kolektivni pogodbi dejavnosti (oziroma v morebitni podjetniški kolektivni pogodbi), ki zavezuje(ta) delodajalca v konkretnem primeru, saj ZDR-1 natančneje navedenega ne opredeljuje.**

ZPIZ-2 določa, da je **pokojninska doba** zavarovalna in posebna doba, glede na katero se ugotavljajo pogoji za pridobitev pravice do pokojnine in glede na katero se določi odstotek za odmero pokojnine. Isti zakon določa tudi definicijo pokojninske dobe brez dokupa, v katero šteje obdobje obvezne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in obdobja opravljanja kmetijske dejavnosti in obdobja delovnega razmerja v tujini, vendar brez dokupa pokojninske dobe. Pri ugotavljanju upravičenosti do pravic iz pokojninske zakonodaje v skladu z ZPIZ-2 sta torej pomembni predvsem dve dobi, in sicer pokojninska doba ter pokojninska doba brez dokupa. V pokojninsko dobo brez dokupa se štejejo obdobja, ko je zavarovanec obvezno vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Pojma delovne dobe ZPIZ-2 ne pozna in nanj ne veže nobeno od pravic (ga je pa opredeljeval prej veljavni ZPIZ-1 in na delovno dobo v določenih primerih vezal tudi pravico do starostne pokojnine).

Začasno in občasno delo dijakov in študentov (t.i. študentsko delo) kot ga določa Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip, 51/10 Odl. US, 80/10 – ZUTD, 57/11, 40/12 – ZUJF; v nadaljnjem besedilu: ZZZPB) je **od 1. 2. 2015** skladno z določbami Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 95/14; v nadaljnjem besedilu: ZUJF-C) **vklučeno v sistem socialnih zavarovanj (pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje)**, iz tega naslova pa so zavarovancem priznane tudi ustrezne pravice, kot je npr. pokojninska doba (zavarovalna doba) skladno z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15 in 40/17; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2).

Iz navedenega izhaja, da obstajajo med tērminoma delovna doba in pokojninska pomembne vsebinske razlike glede na pravne podlage iz katerih izhajajo, zaradi česar jih ni mogoče enačiti ali prenašati iz enega področja na drugo. Delovna doba se nanaša na obdobje dela pri delodajalcu v delovnem razmerju, pokojninska doba pa označuje obdobje vključenosti v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Z uveljavljeno spremembo se ureditev na področju upoštevanja delovne dobe tistim, ki opravljajo študentsko delo, ni spremenila. Nasprotno pa se je omogočila vključitev v socialna zavarovanja, zaradi česar študentom, ki opravljajo študentsko delo, teče pokojninska doba. **ZUJF-C je pričel veljati s 1.2.2015, pri čemer problematiko ureja od navedenega dne dalje, ne pa tudi za nazaj. Za vključitev v socialna zavarovanja pred navedenim datumom ni bilo pravne podlage in se tudi prispevki niso plačevali. Prav tako niso obstajale evidence, ki bi omogočale pravično ureditev položaja za nazaj, velik problem pa bi predstavljalo tudi samo plačilo prispevkov.**

S spoštovanjem,

Pripravila:
Mojca Bergant
višja svetovalka III

Damjan Mašera
vodja Sektorja za delovna razmerja
in druge oblike dela

mag. Katja Rihar Bajuk
v.d. generalne direktorice

Poslati:

- naslovniku, elektronsko